

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ, РЕЛІГІЙ ТА ТУРИЗМУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ
ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА

ПОЗА СТОРІНКАМИ ТВОГО ПІДРУЧНИКА

*Рекомендаційний анований покажчик
для користувачів-учнів 5-9 класів*

Хмельницький
2015

ДОРОГИЙ ЮНИЙ ДРУЖЕ!

Чи задумувався ти коли-небудь над тим, який цікавий і загадковий навколишній світ?

На безліч запитань, які щоденно у тебе виникають, можуть відповісти цікаві та захоплюючі книги, які ми зібрали в цьому бібліографічному покажчику. Ці книги входять до науково-популярних серій, як “Поза сторінками підручника”, “Ілюстрована енциклопедія школяра”, “Про що не розповіли підручники”, “Хочу все знати”, “Популярно про складне”, “Світ знань” та інших. Вони допоможуть тобі зробити навчання цікавим та захоплюючим, познайомлять з основами різних наук, відкриють безмежний світ наукових відкриттів та винаходів. З їх допомогою ти дізнаєшся багато корисного з історії, географії, природознавства, відкриєш для себе багато цікавих фактів, дивовижних історій, які не ввійшли до твоїх підручників.

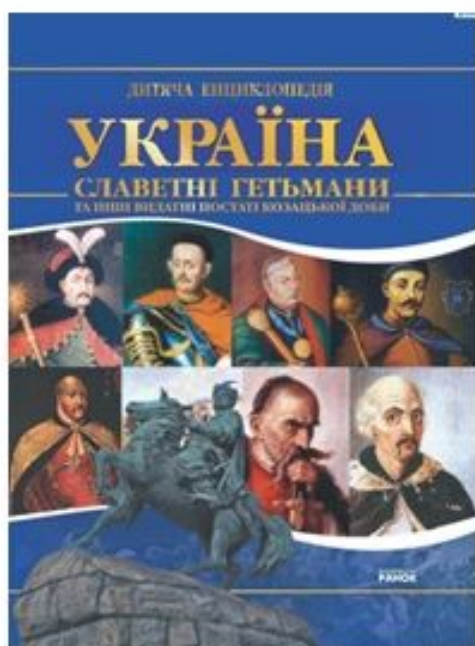
Отож, нехай ці чудові і мудрі книги стануть для тебе справжнім сучасним засобом для навчання, а також значно поглиблять знання, набуті в школі.

До покажчика ввійшли книги, видані в останні п'ять років. Згруповані вони у чотирьох розділах: “Про рідну Україну цікаво і захоплююче”, “Пізнавай таємниці світу”, “Про що не розповіли підручники” та “Книги-помічники, книги-підказки”. У розділах матеріал розміщено згідно алфавіту прізвищ авторів, або назв книг. До кожної книги подано коротку анотацію, з якої ти дізнаєшся про що йдеться в книзі.

Якщо ти прагнеш багато знати, бути допитливим, ерудованим, доскіпливим – знайомся з чудовими книгами, вибирай, читай!

I. ПРО РІДНУ УКРАЇНУ – ЦІКАВО І ЗАХОПЛЮЮЧЕ!

Чи все ти знаєш, друже про рідну країну, в якій народився і маєш щастя жити? Про неповторну і багату природу України, її героїчну і незвичайну історію, про люд, який її населяє і ще багато-багато про що... Звісно, не все. Пропонуємо тобі з допомогою книг, які представлені в цьому розділі, відкрити для себе багато незнаного, цікавого в її природі, багатовіковій історії, познайомитися із видатними постатями, тобто значно поглибити свої знання про Україну.

♦ Батій Я. Україна. Славетні гетьмани та інші видатні постаті козацької доби / Я.Батій. – Х. : Веста, 2010. – 128 с. : ілюстр.

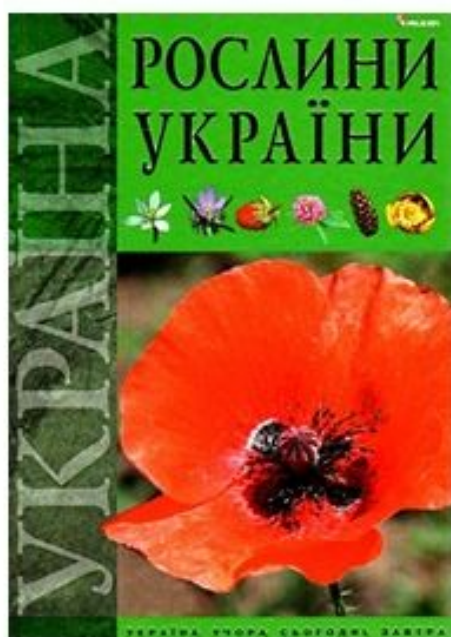
В одному із стародавніх переказів Україну названо “шматочком раю на землі”. Мабуть тому нашому народові доводилося знову і знову боронити її від зазіхань запеклих чужинців. Протягом віків обов’язок охорони українських земель покладався на козацтво. До речі, слово “козак” має тюркське походження і означає “вільна, незалежна людина”. Перша письмова згадка про українських козаків датується 1489-1492 роками. Саме з того часу і веде відлік історія козацтва – історія героїчних битв, гірких поразок, сміливих походів, славетних перемог. Усі ці визначні події пов’язані з іменами козацьких ватажків – гетьманів, кошових отаманів, полковників. Про них і йде цікава розповідь в книзі.

♦ **Відейко М.Ю. Подорож до прадавньої країни** / М.Ю.Відейко. – К. : Вища школа, 2011. – 167 с. : ілюстр.

У книзі – захоплива розповідь про багату і заможну країну, обмежену на заході Карпатами, а на сході Дніпром. Її мешканці жили у достатку, вели жваву та вигідну торгівлю із Заходом і Сходом, були відомі в усьому світі як хлібороби і вмілі майстри, могутні і відважні воїни, мудреці. Це розповідь

про країну, мешканцям якої ми багато в чому завдячуємо, історія якої стала невід’ємною складовою історії України. Це розповідь про Трипільський світ, який сформувався на території сучасної України більше 7 тисячоліть тому.

♦ **Гамуля Ю.Г. Рослини України** / Ю.Гамуля ; за ред. О.М.Утевської. – Х. : Фактор, 2012. – 208 с. : ілюстр. – (Україна. Учора, сьогодні, завтра).

Це надзвичайно цінне довідкове видання подає інформацію про 363 види рослин, які ростуть на території України. Рослини в книжці скомпоновані за основними місцями зростання, де на них можна натрапити з найбільшою вірогідністю. Усі цікаві

описи супроводжують кольорові світлинні рослин у природному середовищі та у вигляді гербарію. Подається також опис морфологічної будови, біології, умови зберігання, господарське використання. До окремого розділу включено рослини садів і парків.

♦ Григор'єв-Наш Н. **Історія України в народних думах та піснях** / Н.Григор'єв-Наш ; упоряд. та післямова О.Лисенко ; худож. В.Лопата. – К. : Веселка, 2011. – 286 с. : ілюстр.

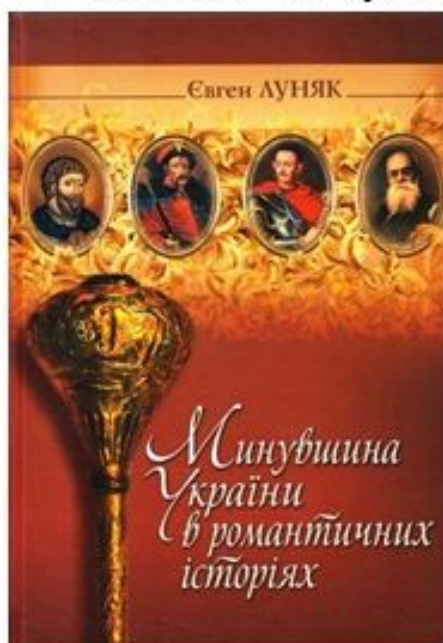
Автор цієї книги – учитель-просвітянин Никифор Григорійв. Свого часу він написав декілька підручників для школярів, в яких прагнув зробити доступним і цікавим вивчення української та всесвітньої історії, використовуючи фольклорну скарбницю. Кожен розділ цієї книги, починаючи з “Часів доісторичної та княжої доби” і закінчуючи розділом “Панщина та її скасування”, містить народні думи і пісні, які яскраво ілюструють той чи інший період історії та цікаві авторські пояснення. А незвичайні графічні ілюстрації художника Василя Лопати є чудовим зоровим супроводом цих розповідей.

♦ Капранови Брати. **Мальована історія Незалежності України** / Брати Капранови ; худож. Ю.Журавель, О.Костенко, Ю.Васін та ін. – К. : Зелений Пес, 2013. – 80 с. : ілюстр.

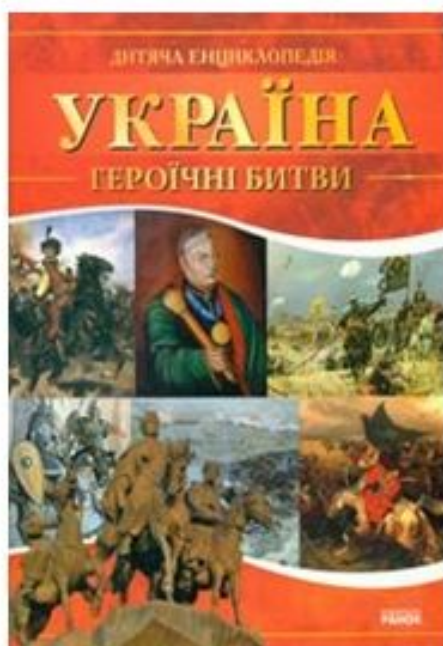
На початку книги автори наголошують: “Історія – це не набір фактів і дат. Це безперервний процес, який не зупиняється ані на мить. Той, хто розуміє його, може зробити вірний вибір сьогодні. Саме для цього, спираючись на праці гігантів української історії, археології та етнографії, ми вибудували цей єдиний ланцюг подій минулого, що врешті призвели до появи на мапі світу незалежної держави із назвою Україна”.

Короткий і зрозумілий виклад подій минулого разом із мальованими історіями дозволить тобі, читачу, легко зорієнтуватися у таких питаннях, як походження Української держави, боротьба за її встановлення, а пантеон героїв дасть приклад для наслідування. Вчися пишатися своїми пращурами і нащадки пишатимуться тобою.

♦ Луняк Є. **Минувшина України в романтичних історіях** / Є.Луняк. – К. : Книга, 2011. – 708 с.

У книзі надзвичайно цікаво подано життєпис багатьох загальновідомих людей, імена яких тісно пов'язані з минущиною України. Головну увагу автора цього дослідження привернули взаємини між чоловіком і жінкою протягом століть, починаючи з Княжої доби і закінчуючи Новітньою добою. Матеріал буде гарним доповненням до вивчення окремих тем історії України, а також української літератури. Адже книга містить цікаві розповіді про життя видатних історичних, державних, політичних діячів, письменників.

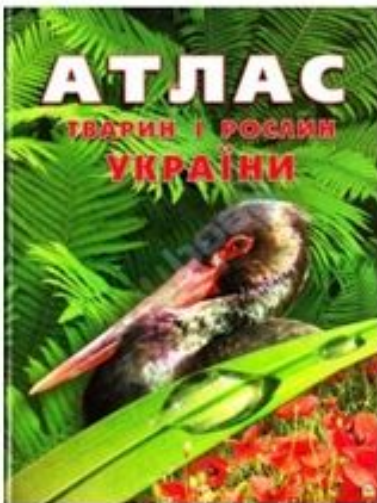

♦ Скляренко В.М. **Україна. Героїчні битви** / В.М.Скляренко, В.В.Сядро. – Х. : Веста, 2011. – 128 с. : ілюстр. – (Дитяча енциклопедія).

Україна багато разів перебувала в умовах, коли її доля вирішувалася на полі бою. Битви в історії нашої країни – це не лише взірці воєнного мистецтва, звитяги і мужності, а й своєрідний літопис життя країни. Тут ви дізнаєтеся про: завойовницькі походи княжої доби,

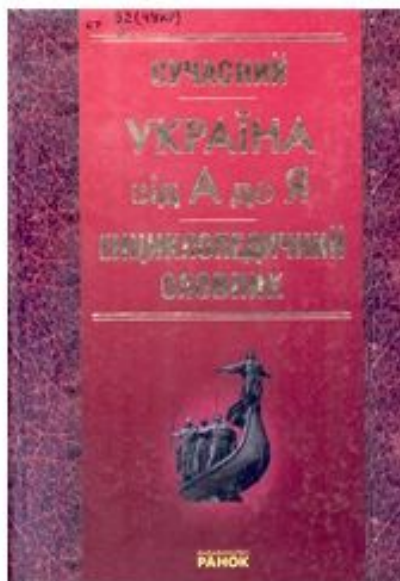
битви за незалежність часів Визвольної війни, битви Першої та Другої світових воєн, про формування власної української армії, способи ведення бойових дій та зміни, які відбувалися у військовій стратегії за всю історію української армії.

Ця енциклопедія дасть тобі, юний друже, можливість яскраво уявити описувані події завдяки цікавим текстам та яскравим кольоровим ілюстраціям.

♦ Станкевич Т.О. **Атлас тварин і рослин України** : ілюстроване енциклопедичне видання / Т.О.Станкевич. – Х. : Талант, 2012. – 64 с. – (Хочу все знати).

Неповторною красою славиться мальовнича природа України, її флора і фауна. З цієї книги ти дізнаєшся, які тварини водяться і які рослини ростуть в тій чи іншій екосистемі України: в Карпатах, в лісах Полісся, в південних районах України, що росте і живе в прісних водоймах, у морях. А ще ти можеш дізнатися, які рослини використовують у медицині, чому деякі жаби пахнуть часником, чи існують насправді рослина-штопор і земляний заєць. Мабуть ти вже зрозумів, що кожна сторінка цієї книги – це безмежний світ дивовижних цікавинок.

♦ **Україна від А до Я** : сучасний енциклопедичний словник / уклад. О.М.Кожушко. – Х. : Ранок, 2009. – 624 с. : ілюстр.

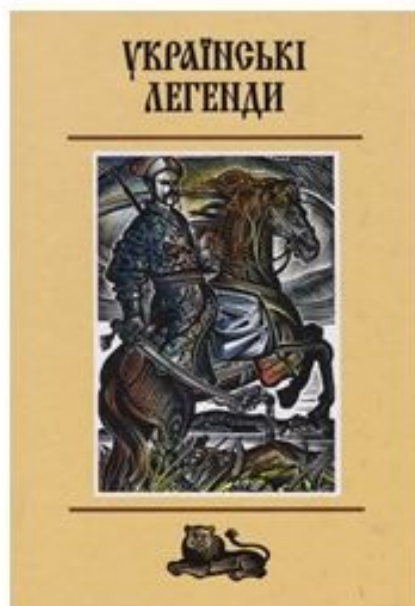
Цей енциклопедичний словник містить відомості, що розкривають всю багатогранність життя України – її історію, науку і культуру, географію і археологію, природні особливості, рослинний і тваринний світ. Велику

увагу приділено найважливішим битвам, історичним, культурним, архітектурним скарбам, видатним українцям від часів Київської Русі до наших днів, а також основним подіям становлення незалежності України.

♦ **500 найцікавіших питань та відповідей щодо народів України** / уклад.: Р.В.Шарібжанов, Г.О.Шарібжанова. – Х. : Школа, 2010. – 112 с. : ілюстр.

Автори цієї книги дають відповіді на маловідомі питання з історії звичаїв, традицій та обрядовості, народного костюма, усної народної творчості, народних свят, світогляду, релігійних вірувань народів України. Розповіді доповнені яскравим та інформативним ілюстративним матеріалом. Отож, якщо ти цікавишся звичаями, побутом та культурою народів України, ця книга стане тобі в нагоді.

♦ **Українські легенди** / упоряд. Г.Рогач ; передм. Я.Гояна ; худож. О.Губарєв. – К. : Веселка, 2011. – 195 с. : ілюстр.

До цієї книжки увійшли кращі народні легенди, записані в Україні у ХІХ-ХХ століттях. Як виникла Київська Русь? Хто заснував Київ? Чи справді Золоті ворота були золотими? Зібрані в книзі легенди охоплюють розмаїття сюжетів – від цікавих поетичних історій виникнення назв міст і сіл, гір і річок, до чарівних історій про велетів і богатирів давно минулих часів та відважних лицарів Запорозжя. Цей унікальний збірник дозволить тобі подивитися

на відомі історичні події через призму фантазії та народного гумору. Окрасою книжки є красиві ілюстрації видатного українського художника Олександра Губарева.

♦ Шейкіна К.О. **Культура** : мистецтво, архітектура, наука та освіта, релігія / К.О.Шейкіна. – Х. : Веста, 2011. – 64 с. : ілюстр. – (Усе про Україну).

Коли вчитимеш історію України, українську літературу – скористайся цією книгою, друже. В ній ти знайдеш багато додаткових відомостей про надзвичайно багату та різноманітну культуру України.

Славетні імена філософа Г.Сковороди, письменника М.Гоголя, поета і художника Т.Шевченка, письменниці Лесі Українки, кінорежисера О.Довженка та багатьох-багатьох інших діячів культури золотими літерами вписані не лише в історію України, а й у літопис європейської і світової культури. Отож, познайомся із цією книгою.

II. ПІЗНАВАЙ ТАЄМНИЦІ СВІТУ

Скільки таємниць містить в собі Всесвіт? А скільки загадок на нашій планеті, навкруг нас? Книги цього розділу – це книги-скарбниці, в яких широко та захоплююче представлений світ феноменів, загадок, яскравих сторінок історії і незбагнених відкриттів. Читай і пізнавай цей загадковий світ.

♦ **Вони відкривали світ** : шкільна енциклопедія / упоряд. О.Г.Стадник. – Х. : Ранок, 2010. – 96 с. : ілюстр. – (Поза сторінками підручника).

Протягом багатьох віків мореплавці та мандрівники вирушали за тисячі кілометрів від своєї батьківщини в пошуках нових земель. Одних вабили пригоди, других спокушали багатства нових земель, третіх приваблювала можливість освоєння родючих земель, а ще інші досліджували як влаштована наша Земля. Отож, прочитай про цих мужніх і цілеспрямованих людей, які, дістаючись до найпотаємніших та найвіддаленіших куточків планети, збагачували наші знання про навколишній світ.

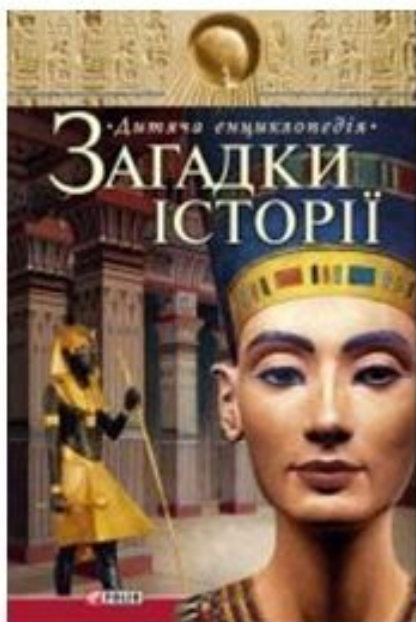

♦ **Загадки давніх цивілізацій** : шкільна енциклопедія / упоряд. Н.М.Морозова. – Х. : Ранок, 2010. – 96 с. : ілюстр. – (Поза сторінками підручника).

Чи знаєш ти, що термін “цивілізація” застосовують відносно тих народів, чий культурний розвиток досяг високого рівня. Нам, людям ХХІ століття, дісталися у спадок унікальні пам’ятники культури народів, які жили

у сиву давнину, пам'ятки, які дотепер вражають своєю красою.

Читаючи цю книгу, ти здійсниш унікальну подорож до Стародавнього Шумеру, Єгипту, Китаю, Греції, Риму, Медоамерики. Ти зрозумієш, яка багата і унікальна культура минулих цивілізацій і як важливо зберегти цю спадщину для майбутніх поколінь.

♦ **Загадки історії** / авт.-упоряд. Г.Є.Єрмановська. – Х. : Основа, 2011. – 318 с. : ілюстр. – (Дитяча енциклопедія).

Чи можна прочитати фетський диск? Як писали літописи? Хто такий Рюрик? Навіщо Ольга їздила до Царграда? Чому булава Богдана Хмельницького опинилася в Польщі? Що зробив для Франції д'Артаньян? Відповіді на ці та безліч інших запитань ти знайдеш на сторінках даної цікавої книги. Вона познайомить тебе з таємничими історіями, розкрити які людство прагнуло в усі часи.

♦ **Загадки природи** : шкільна енциклопедія / упоряд. О.Г.Стадник. – Х. : Ранок, 2011. – 96 с. : ілюстр. – (Поза сторінками підручника).

Землю часто порівнюють із великим будинком, а ми – одні із жителів цієї домівки-планети. Впродовж віків люди вивчали всі її куточки: високі гори, безкраї рівнини, неспокійні океани, вулкани і льодовики, життєдайні ріки. Але й до сьогодні не вдалося розкрити всі загадки планети. Вони існують ще в глибинних зонах земної кори й буденних просторах атмосфери, у неспокійних водах Світового океану

й серед численних живих організмів. Про таємниці та загадки природи нашої планети дохідливо розповідає ця книга. Матеріал супроводжується малюнками, світлинами, майже кожна сторінка містить коротку довідку “Чи знаєте ви, що...”.

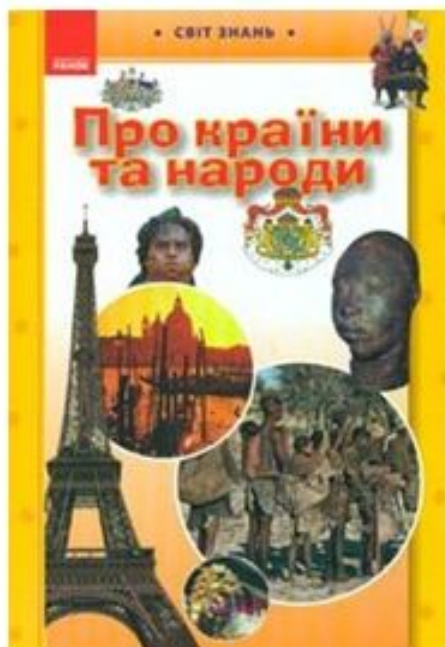
♦ **Енциклопедія загадкових явищ** / авт.-упоряд. В.П.Товстий. – Х. : Промінь, 2010. – 248 с. : ілюстр.

У передмові до книги сказано: “Відкривши цю книгу, ти вирушиш у мандри таємничими магічними світами, познайомишся з мешканцями віддалених планет Всесвіту, проскочиш крізь паралельні світи, дізнаєшся про відомих і не дуже людей, вчинки яких шокують сучасність навіть через багато століть. Ти дізнаєшся, що і в ХХІ столітті є безліч нез’ясованого. Таємниці причаїлися зовсім поряд. Здається, варто лишень протягнути руку... І байдуже, що таємниця привітно посміхається до нас чи жахає страшним оскалом гострих зубів. Разом з тобою ми спробуємо розгадати нескінченну таємницю життя”. Сподіваємось, що ця книга у великій мірі задовольнить твою допитливість та бажання отримати відповіді на існуючі загадки світу, познайомить із світом дивовижного і незрозумілого.

♦ **Країни світу. Європа** : енциклопедія / авт.-упоряд. В.В.Мирошнікова, М.О. Панкова ; худож. О.С.Юхтман. – Сімферополь : Таврида, 2012. – 320 с. : ілюстр. – (Дитяча енциклопедія).

Європу, зазвичай, називають колискою сучасної цивілізації. З цієї книги ти дізнаєшся багато цікавого про географічні особливості, природу, історію, економіку та культуру європейських держав. На її сторінках ти зможеш здійснити захоплюючу подорож до таких всесвітньо відомих центрів європейської цивілізації, як Афіни, Париж, Лондон, Відень, Рим, Київ, Варшава, Берлін, побувати в країнах-велетнях та зазирнути до майже іграшкових країн, які входять до європейської спільноти.

♦ **Про країни та народи** : ілюстрована енциклопедія для дітей / уклад. А.А.Клімов. – Х. : Ранок, 2012. – 128 с. : ілюстр. – (Світ знань).

Ця книга розширить твої знання про навколишній світ, про життя народів нашої планети, їх культури, традиції. Окремі розділи книги розповідають про материки і континенти, людей і тварин, які там живуть, про країни, міста та цікаві визначні місця.

♦ **Про чудеса світу** : ілюстрована енциклопедія для дітей / уклад. А.А.Клімов. – Х. : Ранок, 2012. – 128 с. : ілюстр. – (Світ знань).

Якщо ти хочеш більше дізнатися про незвичайні, дивовижні чудеса світу, які створені людиною – прочитай цю книгу. Вона поділена на декілька частин, в яких ти дізнаєшся про “сім чудес світу”, здійсниш велику мандрівку по тих місцях, де до сьогодні збереглися рукотворні дива – величні

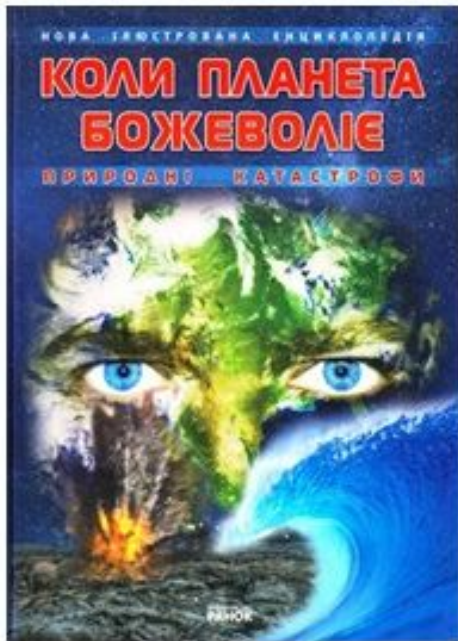
храми, небаченої краси споруди, парки, вироби. Книга містить великий обсяг знань, фактів, історій про життя на нашій планеті протягом багатьох тисяч років.

♦ **Рекорди природи** : шкільна енциклопедія / упоряд. О.Г.Стадник. – Х. : Ранок, 2011. – 96 с. : ілюстр. – (Поза сторінками підручника).

Наша планета є гігантською скарбницею, наповненою унікальними пам'ятками природи, які не лише гідні уваги, а й вимагають дбайливого ставлення. У декількох розділах книги ти знайдеш цікаві відомості про материки і океани, про гори й вулкани,

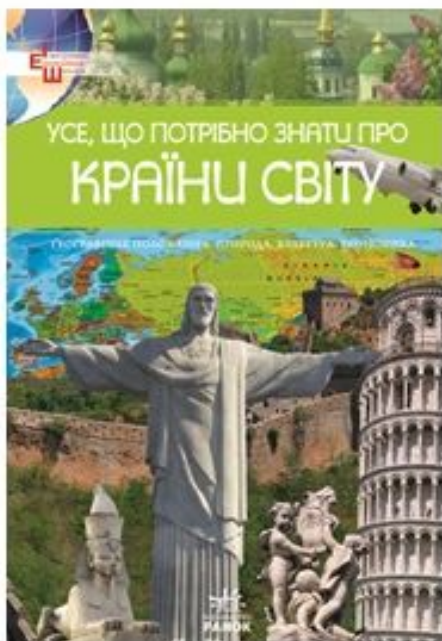
моря, річки, озера, а ще – про рекордсменів живої природи – численних рослин.

♦ Стадник О.Г. **Коли планета божеволіє** : природні катастрофи / О.Г.Стадник. – Х. : Ранок, 2011. – 244 с. : ілюстр. – (Нова ілюстрована енциклопедія).

А ця книга познайомить тебе із незворотними змінами, що відбуваються у навколишньому середовищі – з природними катастрофами: виверженнями, землетрусами, зсувами, обвалами, лавинами, циклонами, ураганами, тайфунами, смерчами, піщаними бурями, повенями та іншими стихійними лихами.

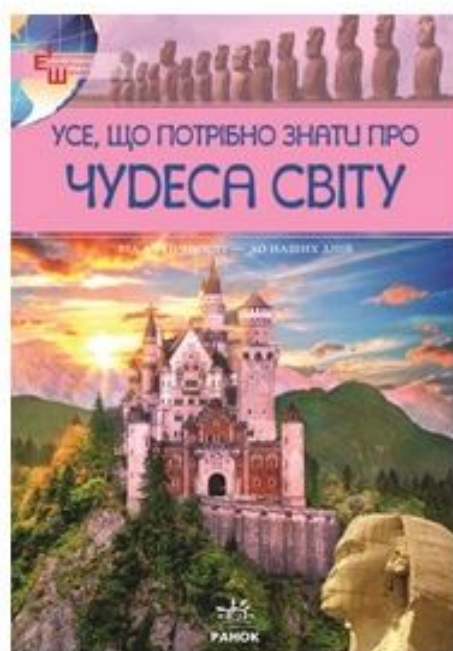
Останнім часом відзначається неухильне зростання кількості природних катастроф, багато з яких відбуваються з вини людей. Населення землі за минуле століття збільшилося вдвічі. Отож, наслідки катастроф стають дедалі згубнішими. Тому дана книга розповідає про те, що катастрофи – жорстоке нагадування людству про те, як важливо берегти нестійку рівновагу природного середовища й усвідомлювати нашу відповідальність за втручання у життя природи.

♦ Стадник О.Г. **Усе, що потрібно знати про країни світу** / О.Г.Стадник. – Х. : Ранок, 2012. – 112 с. : ілюстр. – (Ілюстрована енциклопедія школяра).

Усе, що потрібно знати про країну: географічне положення, рельєф, клімат, природу, корисні копалини, тваринний і рослинний світ, населення, економіку, культуру – про все це ти дізнаєшся із цього енциклопедичного видання. Тут подано відомості про всі

найвідоміші країни світу. Матеріал розміщено в алфавітному порядку назв країн.

♦ **Стадник О.Г. Усе, що потрібно знати про чудеса світу : від античності до наших днів / О.Г.Стадник. – Х. : Ранок, 2011. – 112 с. : ілюстр. – (Ілюстрована енциклопедія школяра).**

Історію людського суспільства можна представити як співіснування та зміну різних цивілізацій. І кожна з них мала свій неповторний і унікальний вигляд. Єгипетські піраміди, висячі сади Семіраміди, храми Артеміді в Ефесі, статуя Зевса Олімпійського, маяк на острові Форос поблизу міста Александрія... Подібні витвори рук людських, які з'явилися багато тисяч років тому, часто називають чудесами світу. Вони донині викликають захоплення своєю художньою досконалістю. Але з тих давніх часів люди створили нові чудеса.

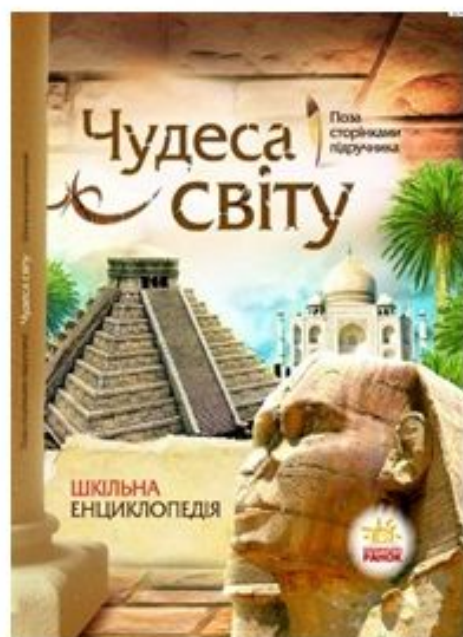
Прочитай цю книгу, друже, і ти познайомишся із унікальними досягненнями людської цивілізації, які дивували й захоплювали людей від часів сивої давнини й до наших днів.

♦ **Стихії природи : шкільна енциклопедія / упоряд. О.Г.Стадник. – Х. : Ранок, 2011. – 96 с. : ілюстр. – (Поза сторінками підручника).**

Планета Земля – справжнє диво, красивий космічний об'єкт, що безперервно плине навколо Сонця. До того часу, як з'явилися перші організми на Землі, вона “пройшла” довге, сповнене драматизму і дивовижних подій життя. Могутні стихії землі, вогню, повітря і води,

як і в ті далекі часи, відіграють на планеті і позитивну роль, і, водночас, є силою, що призводить до землетрусів, повеней, вивержень вулканів, ураганів тощо. А ще із цієї книги ти дізнаєшся про великі стихійні лиха, які відбулися на планеті Земля, познайомишся із статистикою стихій та іншими цікавими довідками та фактами.

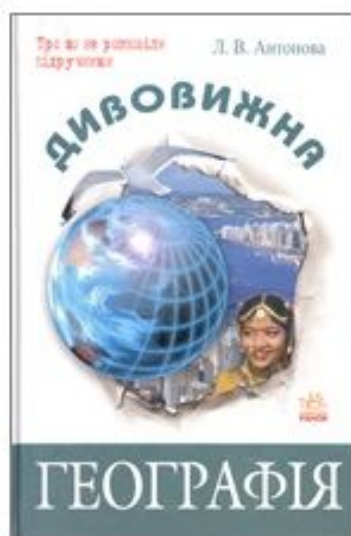

♦ **Чудеса світу** : шкільна енциклопедія / упоряд. Ю.С.Тагліна. – Х. : Ранок, 2010. – 36 с. : ілюстр. – (Поза сторінками підручника).

У світі безліч чудес. Але, мабуть, ти погодишся, що деколи витвори людини бувають настільки вражаючими, незвичайними, що не залишається сумнівів – це справжнє диво! Як не захоплюватися величиною Китайської стіни чи стійкістю Єгипетських пірамід, які непідвладні плину часу? Але чудеса бувають не тільки рукотворні, а й створені самою природою. Книга ця запрошує тебе, юний читачу, до дивовижної подорожі, допоможе тобі навчатися цікаво, розширить твій кругозір.

III. ПРО ЩО НЕ РОЗПОВІЛИ ПІДРУЧНИКИ

Книги, включені до цього розділу покажчика, достовірно та захоплююче розкажуть тобі про незвичайні факти, цікаві дані з різних галузей знань, дадуть багатющу інформацію, яка не вмістилася у рамки шкільних підручників. Подружившись з цими книгами, ти поглибиш свої знання зі шкільної програми, подивишся на різні науки з іншої, нестандартної точки зору.

♦ Антонова Л.В. **Дивовижна географія** / Л.В.Антонова. – Х. : Ранок, 2011. – (Про що не розповіли підручники).

Протягом тисячоліть змінювалися уявлення людей про Землю. А чи добре ми знаємо нашу планету? Ця книга переконливо доводить: ні! Книга присвячена загадкам і таємницям Землі, багато з яких вченим досі не вдалося пояснити. В одному із розділів наводяться цікаві відомості з історії географічних відкриттів і появи географічних назв. Цікава інформація про своєрідні рекорди, які встановила природа.

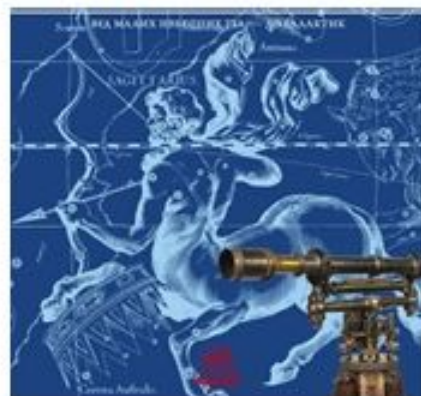
♦ Батій Я.О. **Космічна техніка** / Я.О.Батій. – Х. : Ранок, 2013. – 128 с. : ілюстр. – (Кращий подарунок для хлопчика).

Людина завжди мріяла підкорити космос. І хоч ера активного освоєння космосу почалася лише півстоліття тому, успіхи людства в цьому напрямку вражають. Книга розповість тобі про вчених і дослідників космосу, конструкторів і космонавтів. Довідаєшся також про штучні супутники і ракети, космічні пілотовані кораблі, орбітальні і міжпланетні космічні станції. Тож, якщо

ти цікавишся вивченням фізики, астрономії, історії – ця книга для тебе.

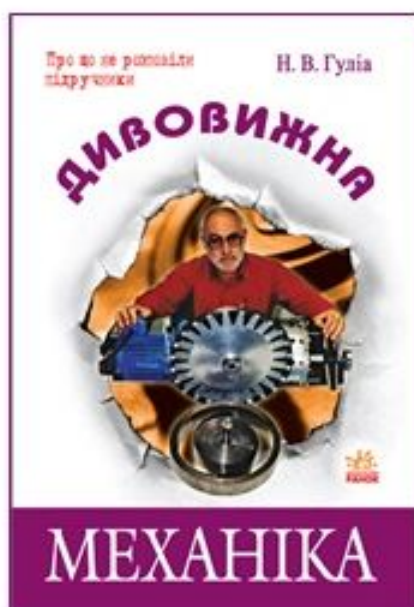

УСЕ, ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО
ПЛАНЕТИ ТА ЗІРКИ

♦ Батій Я.О. **Усе, що потрібно знати про планети і зірки** : від малих небесних тіл до галактик / Я.О.Батій. – Х. : Ранок, 2011. – 112 с. : ілюстр. – (Ілюстрована енциклопедія школяра).

Всесвіт – дивне царство зірок. Скільки б ми не говорили про далекі світила, скільки б версій не висували вчені, а зоряне небо залишається для людини однією з найбільших загадок світобудови. З цієї книги ти дізнаєшся про зародження Всесвіту, про чудеса, які оточують Землю у величезних просторах космосу, про досягнення астрономії найновішого часу. А ще ти дізнаєшся про дивовижні галактики, про зірки та планети, про комети та астероїди, космічне випромінювання та чорні діри й ще про багато інших цікавих речей.

♦ Гуліа Н.В. **Дивовижна механіка. У пошуках “енергетичної капсули”** / Н.В.Гуліа. – Х. : Ранок, 2011. – 176 с. : ілюстр. – (Про що не розповіли підручники).

Автор книги – вчений, який розповідає про роботу над створенням ефективного накопичувача енергії – “енергетичної капсули”. Енергія транспортних машин, наприклад, не “гасилася” б марно у гальмах, а, проходячи крізь накопичувач енергії, використовувалася б знов і знов. З його допомогою можна було б накопичувати енергію про запас, тобто “переносити” її у часі. Отож, читай, міркуй,

можливо тобі, друже, вдасться винайти “енергетичну капсулу” і ти станеш справжнім “володарем енергії”.

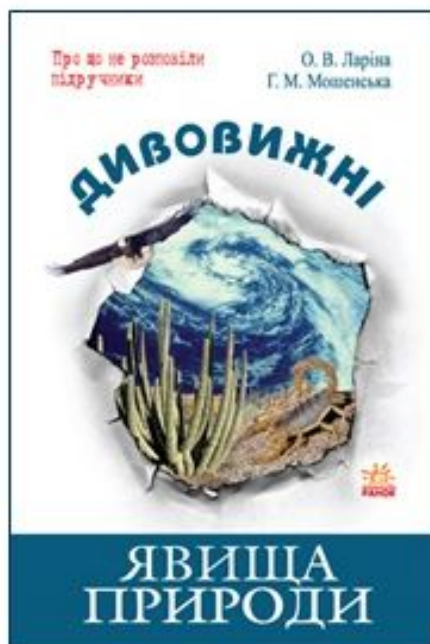
♦ Дроздова І.В. **Дивовижна біологія** / І.В.Дроздова. – Х. : Ранок, 2011. – 232 с. : ілюстр. – (Про що не розповіли підручнику).

Ця книга розповість тобі, друже, про загадкові та маловідомі явища природи, про дивовижні таємниці братів наших менших, про цікаву науку генетику та новітні досягнення вчених у галузі біології.

♦ Єськов К.Ю. **Дивовижна палеонтологія** : історія Землі й життя на ній / К.Ю.Єськов. – Х. : Ранок, 2011. – 312 с. : ілюстр. – (Про що не розповіли підручнику).

Якщо ти маєш намір пов'язати своє життя з наукою, то ця книга варта твоєї уваги. Читаючи її, ти побуваєш на “науковій кухні”, навчишся розуміти механізми розвитку життя і дізнаєшся як змінювалася наша планета протягом мільярдів років. Автор книги – вчений-палеонтолог відкриє перед тобою історію еволюції біосфери Землі.

♦ **Ларіна О.В. Дивовижні явища природи** / О.В.Ларіна, Г.М.Мошенська. – Х. : Ранок, 2011. – 200 с. : ілюстр. – (Про що не розповіли підручники).

Мабуть ти не раз задумувався над такими питаннями, як: чи розумні дельфіни, чи мислять рослини, або що, а чи хто ховається у Бермудському трикутнику. А скільки загадок нам пропонують звичайні комахи!

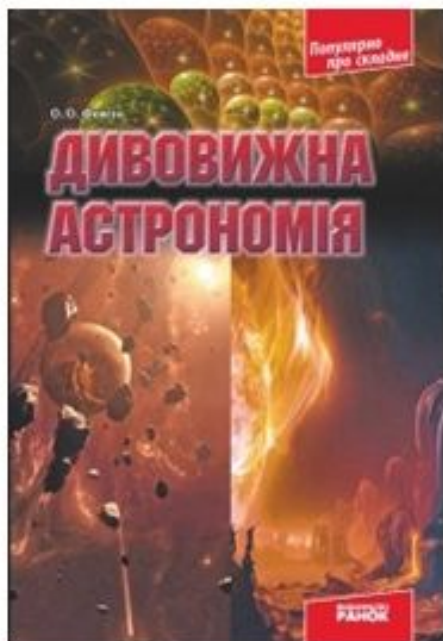
Ця книга – своєрідний путівник по таємничих явищах минулого й сьогодення нашої планети. Тут зібрані факти, яким допоки-що вчені не знайшли однозначного трактування, подаються різні версії їх пояснення. Отож, книга містить цікаві розповіді про таємниці Світового океану, рослинного і тваринного світів, про унікальні можливості людини та багато інших загадкових явищ природи.

♦ **Про міфи та легенди** : ілюстрована енциклопедія для дітей / уклад. А.А.Клімов. – Х. : Ранок, 2012. – 128 с. : ілюстр. – (Світ знань).

Міфологічна свідомість була одним із найважливіших етапів розвитку людства, через який пройшли всі народи землі, а самі міфи стали універсальним набором символів, образною мовою, котрою наші пращури описували навколишній світ. Енциклопедія

розповість про легенди та міфи народів різних куточків землі, про богів та героїв, яким поклонялися люди з найдавніших часів і до наших днів. В окремому розділі ти знайдеш міфи третього тисячоліття, міфи, які створилися і живуть у цивілізованому сучасному світі.

♦ Фейгін О.О. **Дивовижна астрономія** / О.О.Фейгін. – Х. : Ранок, 2013. – 176 с. : ілюстр. – (Популярно про складне).

У цій книжці, друже, ти знайдеш розповідь про історію Всесвіту, галактик, про парадокси і загадки галактичної еволюції, виникнення Мегагалактики за сценарієм Великого Вибуху. Розглядаються найцікавіші гіпотези про будову Космосу з врахуванням останніх наукових відкриттів.

♦ Фейгін О.О. **Захоплива фізична наука** / О.О.Фейгін. – Х. : Ранок, 2013. – 176 с. : ілюстр. – (Популярно про складне).

Молекули, атоми, ядра атомів, протони, електрони і нейрони... А що ж далі? У популярній формі автор розповідає про найважливіші проблеми виникнення та розвитку наукових уявлень сучасної фізики і космології.

Що таке фізичний Мультиверс і де живуть наші квантові копії? Чим насправді наповнений Всесвіт і з чого складається темна матерія та енергія? Чи можна побудувати “антиграв із графіцапою” і як дістатися далеких галактик? На ці та інші запитання ти дістанеш доступні та цікаві відповіді у цій книзі.

♦ Фейгін О.О. **Парадоксальна фізика часу** / О.О.Фейгін. – Х. : Ранок, 2013. – 176 с. : ілюстр. – (Популярно про складне).

Що таке фізичний час? Чи можна побудувати машину часу і що з цього приводу думають вчені? У книзі захопливо і популярно розповідається про дивовижне фізичне поняття в сучасній картині Світобудови – про час. Розглядаються історія народження образу часу і його вимірювання за

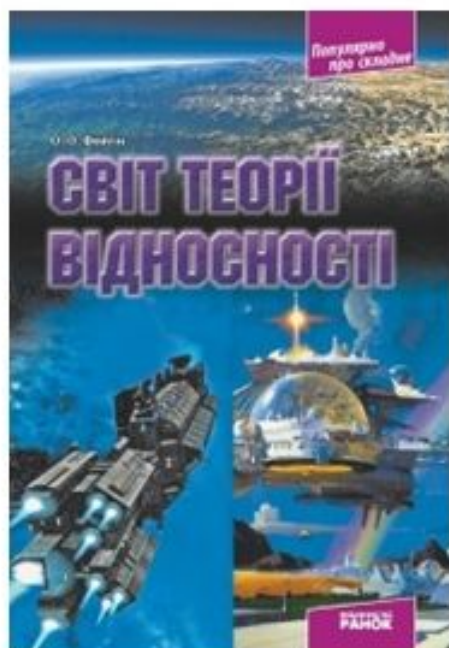
допомогою різноманітних годинників, календарів. Описується як сучасна фізика уявляє появу часу в катаклізмі Великого Вибуху, а також обговорюється можливість побудови машини часу та подорожей у минуле і майбутнє.

♦ Фейгін О.О. **Світ кібернетики** : кібернетичні етюди про штучний розум / О.О.Фейгін. – Х. : Ранок, 2013. – 208 с. : ілюстр. – (Популярно про складне).

Як ти гадаєш: чи можуть машини мислити? А якщо можуть, то як ставитимуться до свого творця – людини, і що, зрештою, чекає на людство – Судний день чи Утопія? І як визначити, що перед тобою – холодний механізм чи штучна істота, здатна мислити? У чому різниця між атомом і роботом, кіборгом і

сигомом? Про ці та багато інших питань йдеться на сторінках цієї книги, присвяченої історії, сучасним досягненням та фантастичному майбутньому дивовижної науки – кібернетики.

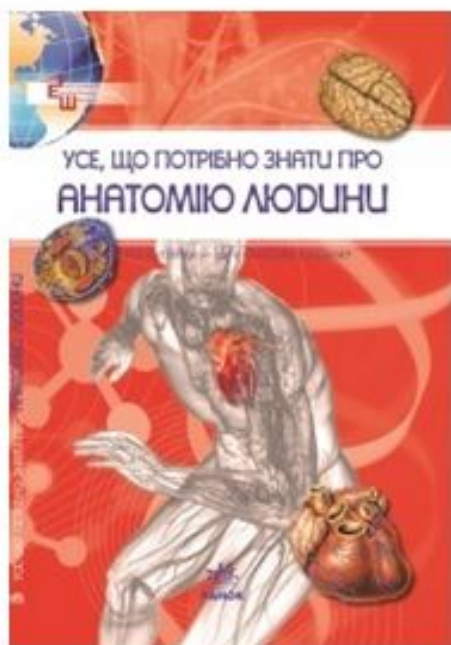

♦ Фейгін О.О. **Світ теорії відносності** / О.О.Фейгін. – Х. : Ранок, 2013. – 173 с. : ілюстр. – (Популярно про складне).

Вираз “теорія відносності” ти, мабуть, чув. А що це таке – теорія відносності? А чи можна кожному доступно розповісти про основи сучасної науки? А якщо можна, то як зробити це просто і цікаво? І як же визначити, де проходить межа між зрозумілим і незрозумілим? На ці та багато інших цікавих запитань спробував знайти відповідь автор цієї книги. Розповідь побудовано у формі захопливих ілюстрованих оповідань, які дають змогу зрозуміти, що лежить в основі сучасних наукових уявлень про простір і час і як вчені досліджують навколишній світ.

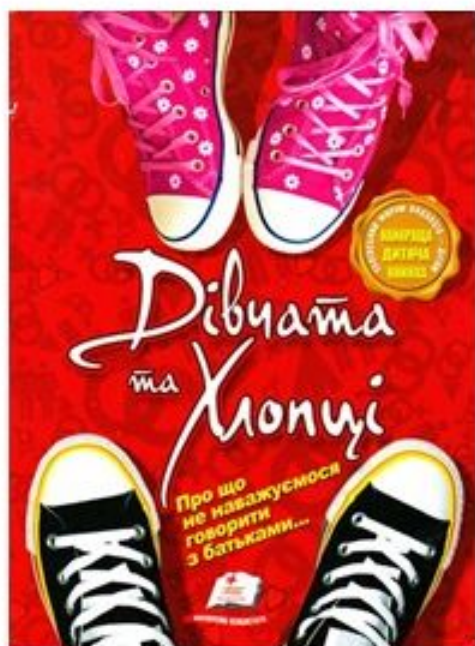
IV. КНИГИ-ПОМІЧНИКИ, КНИГИ-ПІДКАЗКИ

Мабуть, досить часто ти стикаєшся із каверзними запитаннями та безліччю “чому?”. А ще, час від часу потрапляєш у різні неприємні ситуації, яких, на жаль, не завжди можна уникнути. А от як навчитися блискавично реагувати на різні халепи, та ще й запобігти їм? Про це розкажуть і навчать тебе книги серій “Швидка допомога”, “Ілюстрована енциклопедія школяра”, “Що потрібно знати” та інші.

♦ Батій Я.О. Усе, що потрібно знати про анатомію людини: від клітини – до організму в цілому / Я.О.Батій. – Х. : Ранок, 2011. – 112 с. : ілюстр. – (Ілюстрована енциклопедія школяра).

Що таке людський організм, із чого він складається, як працює, як взагалі можна побудувати з води й не надто складних хімічних сполук щось здатне рухатися, дихати, розмовляти, пізнавати навколишній світ, творити? У книзі можна знайти основні відомості про людину: походження, чому ми такі не схожі один на одного, як влаштоване наше тіло, як ми ростемо і чому старіємо, завдяки чому бачимо, чуємо, відчуваємо. І, нарешті, з книги ти можеш дізнатися, що є необхідним для того, щоб зберегти здоров'я на довгі роки. Крім гарних ілюстрацій ти знайдеш тут ще короткі посилання та довідки.

♦ **Дівчата та хлопці. Про що не наважуємося говорити з батьками...** / уклад. Т.П.Мартиняк. – Х. : Пегас, 2012. – 112 с. : ілюстр.

В цій книзі цікаво і доступно розкрито ряд тем, зокрема “Статеве дозрівання”, “Сексуальна культура”, “Безпечний секс”, “Народження дитини” та інші. Отож, книга дасть тобі важливу інформацію про фізіологію людини, про людські

взаємини, кохання, основи правильної статевої поведінки.

♦ **Зотов О.О. Хлопчикам про дівчаток / О.О.Зотов.** – Х. : Ранок, 2012. – 80 с. : ілюстр. – (Що потрібно знати).

Погодись, що хлопчаки – народ талановитий, гордий і незалежний. А в 12-14 років – тим більше. Але коли в житті хлопчика з'являється дівчинка, – все разом змінюється.

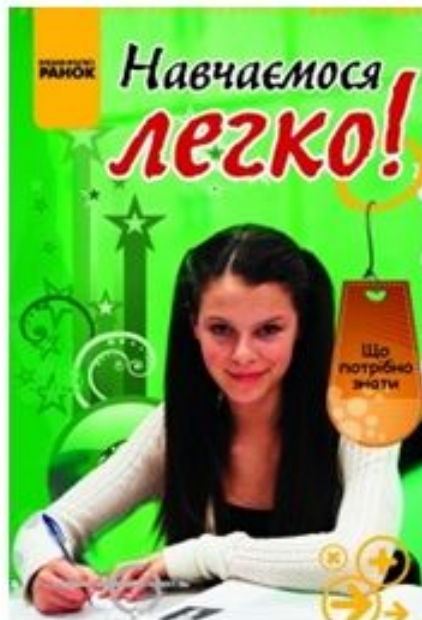
Ця книга розповість тобі, хто такі дівчатка, як вони влаштовані і чим відрізняються від хлопців. Ти дізнаєшся

про те, як хлопчакам зрозуміти і прийняти їх у своє життя, щоб подальша подорож по життєвих дорогах проходила успішно.

♦ Зотов О.О. **Дівчаткам про хлопчиків** / О.О.Зотов. – Х. : Ранок, 2012. – 80 с. : ілюстр. – (Що потрібно знати).

Ще кілька років тому ти зовсім інакше дивилася на хлопчиків. Галасливі, напорошені, почасти агресивні та непередбачувані. Але тобі чомусь завжди було з ними цікаво. Спілкування з хлопчиками сповнене пригод, вражень і несподіванок. Ця книга розповість усе, що тобі потрібно для кращого пізнання хлопчиків. Вона навчить дарувати свої почуття, з гідністю їх приймати, бути зрозумілою та коханою. Адже найбільше багатство, яке ми одержуємо в житті, – це досвід Дружби й Кохання.

♦ Зотов О.О. **Навчаємося легко!** / О.О.Зотов. – Х. : Ранок, 2012. – 80 с. : ілюстр. – (Що потрібно знати).

Найважливіший етап у житті кожної людини – школа. Вчителі та батьки допомагають нам пройти його успішно, але головне в житті все ж залежить від нас. Отож, ця книга допоможе тобі обрати правильний напрямок у житті, підкаже як спілкуватися з однолітками та вчителями, а ще – як легко впоратися з домашніми завданнями і реалізувати всі свої здібності і приховані таланти.

♦ Зотов О.О. **Ура! Канікули!** / О.О.Зотов. – Х. : Ранок, 2012. – 80 с. : ілюстр. – (Що потрібно знати).

Канікули – то прекрасний час відпочинку від школи, від занять. Це прекрасний час, щоб займатися тим, що тобі подобається і одержувати задоволення від життя. Але як ти їх проведеш, у великій мірі залежить від тебе, твого настрою і налаштування на корисні справи і вже потім – від твоєї фантазії, вільного часу і фінансових можливостей.

Тож книга навчить тебе як краще використовувати вільний час, щоб канікули стали справжнім відпочинком.

♦ Зотов О.О. **Школа виживання в екстремальних ситуаціях** / О.О.Зотов. – Х. : Ранок, 2013. – 80 с. : ілюстр. – (Що потрібно знати).

Ця книга розкаже про те, як спокійно, грамотно і гідно долати будь-які несподіванки, з якими час від часу нам приходится зустрічатись. Адже, хочемо ми цього, чи ні, екстремальні ситуації – це частина нашої реальності. Проте, найголовнішою нашою зброєю у складних ситуаціях є знання, які допомагають мудро і без зайвого ризику для себе перемагати всі небезпеки.

♦ **Незнайома вулиця та інші негаразди.** – Х. : Ранок, 2012. – 168 с. : ілюстр. – (Швидка допомога).

Що робити, коли хтось зайняв твоє місце в кінотеатрі, або ти застряг у ліфті, чи, купаючись у річці, помітив змію. Ця книга допоможе розібратись у різноманітних складних ситуаціях, дасть мудрі і доречні поради.

♦ **Промоклі чоботи та інші негаразди.** – Х. : Ранок, 2012. – 168 с. : ілюстр. – (Швидка допомога).

А ця книжка, як “швидка допомога”, стане тобі в нагоді. Вона дасть відповідь на вісімдесят, здається, безвихідних ситуацій та навчить, як правильно їх вирішувати, або застерегтись від них.

♦ **Спалений чайник та інші негаразди.** – Х. : Ранок, 2012. – 168 с. : ілюстр. – (Швидка допомога).

Потрапив у неприємну ситуацію – забув про день народження бабусі? А якщо розбив татову улюблену чашку чи термометр? Не сумуй! Ця книга теж навчить, як блискавично і правильно реагувати на подібні неприємності.

СПИСОК

книг, які ввійшли до покажчика:

♦ Антонова Л.В. Дивовижна географія.....	17
♦ Батій Я.О. Космічна техніка.....	17
♦ Батій Я.О. Україна. Славетні гетьмани та інші видатні постаті козацької доби.....	2
♦ Батій Я.О. Усе, що потрібно знати про планети і зірки.....	18
♦ Батій Я.О. Усе, що потрібно знати про анатомію людини.....	24
♦ Відейко М.О. Подорож до прадавньої країни.....	3
♦ Вони відкривали світ.....	9
♦ Гамуля Ю.Г. Рослини України.....	3
♦ Григор'єв-Наш Н. Історія України в народних думах та піснях.....	4
♦ Гуліа Н.В. Дивовижна механіка. У пошуках енергетичної капсули.....	18
♦ Дроздова І.В. Дивовижна біологія.....	19
♦ Дівчата та хлопці. Про що не наважуємося говорити з батьками.....	25
♦ Єськов К.Ю. Дивовижна палеонтологія.....	19
♦ Енциклопедія загадкових явищ.....	11
♦ Загадки давніх цивілізацій.....	9
♦ Загадки історії.....	10
♦ Загадки природи.....	10
♦ Зотов О.О. Хлопчикам про дівчаток.....	25
♦ Зотов О.О. Дівчаткам про хлопчиків.....	26
♦ Зотов О.О. Навчаємося легко!.....	26
♦ Зотов О.О. Ура! Канікули!.....	27
♦ Зотов О.О. Школа виживання в екстремальних ситуаціях.....	27
♦ Капранови Брати. Мальована історія незалежності України.....	4
♦ Країни світу. Європа.....	12
♦ Ларіна О.В. Дивовижні явища природи.....	20
♦ Луняк Є. Минувшина України в романтичних історіях.....	5
♦ Незнайома вулиця та інші негаразди.....	28
♦ Про країни та народи.....	12
♦ Про міфи та легенди.....	20

♦ Про чудеса світу.....	13
♦ Промоклі чоботи та інші негаразди.....	28
♦ 500 найцікавіших питань та відповідей щодо народів України.....	7
♦ Рекорди природи.....	13
♦ Склярєнко В.М. Україна. Героїчні битви.....	5
♦ Спалений чайник та інші негаразди.....	28
♦ Станкевич Т.О. Атлас тварин і рослин України.....	6
♦ Стадник О.Г. Коли планета божеволіє.....	14
♦ Стадник О.Г. Усе, що потрібно знати про країни світу.....	14
♦ Стадник О.Г. Усе, що потрібно знати про чудеса світу.....	15
♦ Стихії природи.....	15
♦ Україна від А до Я.....	6
♦ Українські легенди.....	7
♦ Фейгін О.О. Дивовижна астрономія.....	21
♦ Фейгін О.О. Захоплива фізична наука.....	21
♦ Фейгін О.О. Парадоксальна фізика часу.....	22
♦ Фейгін О.О. Світ кібернетики.....	22
♦ Фейгін О.О. Світ теорії відносності.....	23
♦ Чудеса світу.....	16
♦ Шейкіна К.О. Культура.....	8

З М І С Т

I. Про рідну Україну – цікаво і захоплююче!.....	2
II. Пізнавай таємниці світу.....	9
III. Про що не розповіли підручники.....	17
IV. Книги-помічники, книги-підказки.....	24
Список книг, які ввійшли до покажчика.....	29

Матеріали обговорені на засіданні науково-методичної
ради обласної бібліотеки для дітей імені Т.Г.Шевченка.

Протокол № 5 від 07.09.2015 р.

Матеріал підготувала
Комп'ютерний набір

Суховірська О.А.
Марчук Л.В.
Богданова О.Г.

Відповідальна за випуск

Черноус В.Ю.